

ԼՈՒՍԱՔԵՐ

Լ Ր Ա Գ Ի Ր

ԱԶԳԱՅԻՆ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ԵՒ ԳՐԱԿԱՆ

ԿԸ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԻ ԵՐԵՎԱՆԻ ՀԻՆԴՇԱՔԻ ԵՒ ՇԱՐԱԹ ՕՐԵՐԸ

ՀԱՍՑԷ
ՎԱՐՁՈՒԹԻՒՆ ԼՈՒՍԱՔԵՐ ԼՐԱԳՐԻ
Administration du journal arménien
LOUSSAPER
Boîte Postale 868 Le Caire (Egypte)

ԲԱՃՆԵԳԻՆ	
Տարեկան վճարում	60 Ողջ զր. 30
Եղիպտոս	12 Զրաճը 6
Ենթագա	2.50 Տղար 1.25
Սահման	5 Բուսի 2.50

ՊԱՅՄԱՆՆԵՐ
Նամակ և գրամ զրկել վախճարեան հասցեին
Ձեռագիրները եւս չեն դադարիր
Դրանցումներու համար մասնաւոր պայմաններ
Խմբագրութեանը կը գտնուի Մանուկ փողոցի վրայ, քառասուն
գծիկ վրայ, Գալիէ և պար տը Զրաճի քառասուն մէջ

ԿԱՐԿԱՌՈՒՄԸ ԶԵՌՔ

Հասարակական կրթութիւնը օրուան թիւին առաջին էջը արդէն մասնաւոր յանձնուած էր, երբ տեղեկացայ թէ Հայկական Բարեգործական Ընդհանուր Միութիւնը մը կը հիմնուի Գա. հիւրէ. Ազգային բաժնին մէջ քիչ շատ տեղեկութիւն անմիջապէս հաղորդուեցաւ:

«Գահիրէի ապագան» յոգնածը շարժում օրը գրուած էր, առանց ո՛րեք կանխատեսողութեան: Երկու ամիսէ ի վեր չուրջն անցած զարձանները զիջելով շարժումներէն կը փախչէին: Ու յետոյ, զիտեմ թէ հանրային կեանքի մէջ մարդիկ շատ անգամ կը հարկադրուին ըլլալ ա՛յն ինչ որ հանրութիւնը կը փափարի որ եղած ըլլային: Միտումը միշտ պատու կնով պէս գիշեր ցորէկ տառաջաւ տեղ, լաւ կ'ընէ եթէ հնարագիւր մարդ մը մերթ ընդ մերթ աշխատի որպէս զի բարեացակամ արտադրութիւնները, եթէ հնար է, իբր մարմնա-նիկ իրականութիւններ արձանանան:

Հ. Բ. Ը. Միութեան ծրագիրը, կանոնադիրը գեռ աշխարհու առջեւ չունինք, հաւանքէն տակաւին վերջնապէս յօրինուած չեն. և ո՛չ ալ հիմնադիր անձնաւորութեանց անունները ծանօթ են. բայց Պօղոս փաշա Նուպարին նախագահութիւնը երաշխաւորութիւն մըն է թէ լուրջ ձեռնարկի մը հանգէպ կը գտնուինք:

Հայոց մէջ ընդարձակած աւազակապետ կայ ամէն անոնց որ պարտականութիւն մը կատարել կուզեն: Որքը ունինք, հիւանդը ունինք, հրկիւղեալը ունինք, աղքատը ունինք, շարժողին ընտանիքը ունինք, ունինք, ունինք: Միայն Պօղոս, Հրէից խաղա-պետ-անտաղի չունինք: Պատահար մը. ահա այլեւոյլ քաղաքներ յանձնաւորութիւն կը կազմուին, գիւմուհներ տեղի կ'ունենան, հանգանա-կութիւններ կը կատարուին: Մինչ այս մինչ այն, անգլիան անօթի, մերկը, հիւանդը պիտի սպասեն թո՛ղ չմեռնին: Ու ոչ ոք կը մտաբերէ ամեն-օրեայ տառապանքները, որոնք մեծ

ազդեանքէ պատահականներ չըլլա-լով, լուրջեան և մեծութեան մէջ կը հեծեն. իրենց արցունքը չորցնող մը չլանուիր: Անոնց համար քիչամ չկայ:

«Բարեգործական» մակդիրը լուսամբի մըն է, որ «Հայկական Միութիւն» երկարալուր լազարերին զլուր պահելով, անկէ ժայթքած շողջոյններ, անխառն պայծառութիւնը գուցէ մեղմէ, լուսարորը ջահէն քաղաքական լուսաստիւն առաջ-նորդութիւն մը ակնկալուներու աշ-քին:

Բայց ջախջախուած, գեռն ին-կած յոգովորդի մը անտեսական, մտա-ւորական վերականգնումին համար կարեւորութեամբ աշխարհը ժողովրդին ձեռքէն կը բռնէ, զայն վեր կը հանէ, և զէպի նպատակակէտ ժամագրա-վայրը յառաջանալու կ'օժանդակէ:

Հասնելու համար նախ քաղի կարենալու է:

Ա. Ա.

ՏՈՒՐԻԿ

ՏՊԱՌՈՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

(Մ արարիւ - Զ Ե յ ր Ե Ե)

«Կիրակի» մը ունինք. պէտք է վա-յելու:

Բարեգործ երկիրը ունի իր հեռա-քրքրաշարժ անտարաններ: Բայց ամենէն տեղի, իբրեւ օգտէ՛լ կանանչադար վա-յելու, որոնք թարմութեամբ թոքերը կ'ուռեց-նեն և արքայապար հոգիները կը խայտա-ցընեն, Հելուան, Զէյթուն և քիչ մըն ալ Մարաշիւ:

Բարեկամ և ես, կիրակիի գասալի-նք, կայարանի ճամբան ձեռք կ'առնենք: Պղտիկ ուղեւորութիւն մը որոշած ենք զէպ ի Մամարիւ:

Ճանապարհը, ուրից կը սուրայ շողկաղորդ, սանկ կընանք նկարագրել: Չախ կողմերնիս ծառեր, ծառեր, բար-ձրաբերձ ծառեր, ինչուան Զէյթուն, իսկ աջ կողմերնիս, անապատ մը անարատ...:

Քանի մը կայարան փոխ ի փոխ ետեւնիս ձգելէ ետք, վերջապէս ոտք կը կոխենք Մամարիւի նախկին հոգին վրայ: Նուրբակա՛ն, քանի որ Սասունա՛ն ծինին հեքեմութեան կ'ժող կայ հո՛ն յախանական:

Թափառում մը հո՛ն. զեղբուր մը հո՛ն, ակնարկ մը նա տեղուանքը, նայ-ուածը մը սա տեղուանքը. քիչ մըն ալ սրկէ-նրկէ խօսուրտութիւն: Որք կը տարա-ժամի ու մութը կը կտնէ: Անապատային լուսնիւն իրիկունի խառնուան մէջ կը կրկնադարձուի ու քաղաքը երազել կու-տայ մեզի: Պէտք էր արտառանել աւան-դական «գիշեր բարին» և վերադառնալ:

Զէյթունի կայարանին մօտերն ենք. ալ շողկաղորդ կը դանդաղի քիչ մը: Սա տեղուանքը ծառուղի մը կ'երկարի, ուր ծառերը խիտ, խիտ, իրարու կը փարին, զիրար կը համբուրեն մութին մէջ: Փաղ-աղաղի համբոյր սիրարկու սիրտերու:

Երբեք, երբեք կայծոյսի փառքը չ'ունի: Կ'երբարկան եզերովի ինչ են նրանք: Երկինքէն վար ընկած աստղեր արդեօք ընտանեկան խմբակներ մանրա-քայլ կը ճեմեն ծառուղիին վրայ, լապ-տերներու լոյսին տակ. և ա՛տ կողմէն, կիթառ ու մանուշին անրջային կոտորներ կը թրջկան. սիրոյ երգեր են արդեօք, ուղղուած Զէյթունի զիցանուններուն:

Ողուր, աղուր մալի ընկով, յուզուելով ու երազկոտ կը հասնինք Զէյթուն: Պահիկ մը դադար ու կը հեռանանք ա-կամայ:

Բարեկամ, ներշնչուածի լըսն զի-քով մը, սանկ կը մենախօսէ: «Ի՛նչ, ի՛նչ լաւ կ'ըլլայ, եթէ մեր Զէյթունը ալ ասանկ ըլլայ»: Ինքը ա՛տ կողմերէն էր:

Եւ ես, իրաւքով մոռցած էի մեր արի լեռնականներու ապառաժուտ Զէյ-թունը. որ մէկէն երեւակայութեան առջեւ կը ցցուի: Ու կ'ընկիւմ մամաւ:

Սակայն, մամաւըն ինչ օգուտ. ինչո՞ւ չ'աճապարել, որ մեր Զէյթունի ազգաշունչ երգերն ալ, որ առաջ հրա-շափոխուն, սիրոյ և ուրախութեան ներ-գաշնակ տաղերուն:

Գահիրէ

ԳԱՍՈՒՍԻ ՏՂԱՅ

ՄՏԱՆՄԱՌՆԵՐ

Բարինքը, վեհանքներ միշտ առե-լի կը դառնան, վասն զի սովորաբար ա-նոնք անկեղծներ են և ամէն բանի իրեն խակական անունը կուտան: Այս յանցանքը աններելի է յայտ մարդկային ազգին, որ երբեք ոչ չարիք գործողը այնքան կ'ատէ, և ոչ ալ նոյն իսկ չարիքը, որքան կ'ատէ անոր անունը տուողը:

ԼԵՈՒՍՔԻ

ՀԱՐԿԱՀԱՆՈՒԹԵԱՆ ՇՈՒՐՁԸ

Արմենիայի Ամերիկեան թղթակ-ցութիւնէ մը:

«Պահ մը վարագոյրի ետեւ խողովը անցնալը, սրպէս զի ենթադրութիւններու տեղի չտանք ոմանց թէ կուսակցական ան-հաճոյ վիճարանութեան մը սկսել է նպա-տակնիս, և վեր կ'առնենք վերջերս պա-տահանները միայն: Ողոստոս 26ին հե-ռագիրը Պօլսէն բերաւ Սեմեանին կարա-պետ վարդանանէ սպաննուելու լուրը: Երբեք մարդիկ անմիջապէս զուշակեցին զէպըն շարժանքին ու հեռանանքը, որ ցաւալի է ըսել տխուր իրականութեան փոխ-ուեցաւ: Վարդանան ամերիկեան քաղա-քացի մը, տարածուած լուրերուն նայն-լով, կուսակցութեան վեր. Հնչակեանու-թեան - կամքով գործած էր սփիւրը և ահա ամերիկեան կարեւոր թերթեր «Նիւ Եորք Թայմ», «Բրէս», «Դի-պլոմ», «Պոսթըն Դրէնսքրիթ» ևայլն իրենց խմբագրական կծու զրշով յարձա-կեցան հայութեան վրայ, ընդադառնելու կառավարութիւնը որ «իւր քաղաքացիու-թիւնը կը շտայէ բոլոր ճանցուած-չճանչ-ցուածներու»: Այս միայն չէր. Նիւ Եոր-քի մէջ մի քանի հայ հարուստներու ըս-պանալից գրութիւններ հասան քիչ յետոյ, «կամ մահ կամ գրամ» ազգաբարու-թեամբ, մեծամեծ մը՝ որով արդէն «Լիւ ձեռք» (Black hand) ընկերութիւնը մու-թի մէջ տակաւին անյայտ՝ իւր քաղաքի ոճրագործութիւնը կը շարունակէ հեռա-պրնդուելով ամերիկեան կառավարութեան և որ այս տեղի բոլոր ժողովրդեան նող-կանքին ու լուսանքին միայն արմատացած է:

Կուսակցական մեղեմալ անհասկացողու-թեան շնորհիւ, Նիւ Եորքի մէջ կազմա-կերպուեցաւ Դաշնակցական կոմիտէի հոլա-նիին տակ ուրիշ «Դաշնական» մը. և ի նը-պաստ տրուած հանգէսին մէջ, վերակազմ-եալներ, նախապէս մտադրուած՝ խառնակիչ պաշտօնը կը կատարեն, պատճառելով 2-3 արիւնտայ զուխներ, փոխներու անպատ-ուարներ միջամտութիւն, ձեռքալաւութիւն, 10 տկան տուար տուգանք - 3-1 հոգի միտին - և որ ամենէն աւելի քաղաքացի-ցին է, կիրակնօրեայ թերթերու խառնու-տակ պատկերասրահներ: Նիւ Եորքի հա-րուստներ ընտանաբար պիտի մերկէին պատասխանել ապառաջից գրութիւնն-րուն:

Թ Ի Ի Ր Ք Ի Ա

Կ. Պոլսէն նոյնմբերի մէջ իւրիշի Սիւրբ օրաթերթին գրուած թղթակցութիւն մը հետեւեալ կարեւոր ու շահագրգռական տեղեկութիւնները կը հաղորդէ:

«Երբմէհետէ ուսական Յեղափոխութիւնը այնպէս ծանրացած է, որ Եւրոպայի ուշադրութիւնը իր վրայ գրաւած է. Ապաիւ Համիտին միահեծան իշխանութիւնը աւելի քան երբեք կը ճնշէ թիւրք զթախդ ժողովուրդները:

Երբապի խմբակը ամէն նախագիւշ շաբաթները ձեռք կ'առնէ, որպէս զի ժողովուրդը բնաւ բան մը չգիտնայ Ռուսիոյ դէպքերու վերաբերմամբ: Ամենամեծ մտաւորութիւնը օսմանցիներու վեհապետին այն է, որ չըլլայ թէ ասոնք ուսը քոմիթիներուն զօրութիւնը աղէկ մը հասկնան. այդ զօրութիւնը ծնունդ է այն համերաշխութեան որ Զարբու կայսրութեան այլեւյլ ցեղերը իրարու կը միացնէ և ապահովել կը թուի անոնց պահանջներուն վերջնական յաջողութիւնը:

Ապաիւ Համիտ, արդարեւ, իր փրկութիւնը մինչեւ հիմակ պարտական է իր հպատակներուն միջեւ՝ որոնք երբեմն միացեալ կ'ապրէին՝ սերմանուած ատելութեան և կասկածանքին. քաջ գիտէ թէ ուս յեղափոխականներու վարդապետութիւնները կը բռնան կայսրութեան սահմանազինէն ասդին արշաւել ու գրգիռ տալ թիւրքերուն անոր կառավարութեան դէմ թշնամական գաղափարներու:

Եւրոպայի վերջին միահեծան միապետը մնացողը, ո՛նէ ատենէ աւելի հիմակ է որ ջղագրգիռ է և յուզեալ, ու կ'. Պոլսի մը կ'ահաբեկէ տուած հրամաններովը, որոնց անմատչելի արդարացում չէ իրենց չափազանցութեանը: Այսպէս ահա գրաքննութիւնը տեղական թերթերուն խտիւրդոված է ո՛նէ ձեռի ներքեւ խօսիլ, սլաւեան կայսրութիւնը այս պահուստակն ու վրայ ընող խոռվութեանց և զինաւոր մարտնչութեանը վրայ: Վիթթէ կոմսին նախարարապետ անուանումը իմացնելու արտօնուեցաւ միայն:

Մասնաւորապէս ամենախիստ հսկողութիւն մը կը ծանրանայ թիւրք և հայ լուսաւորեալ դասակարգերուն վրայ: Թիւրքերու և հայերու միջեւ յարաբերութիւնները զիրենք զէպի բանտ, զէպի աքսոր, յաճախ զէպի մահ կը տանին, ասանց ո՛նէ հարցաքննութեան: Վերջին ամսուն մէջ (հոկտեմբեր) հինգ հարիւրէն աւելի մարդ բանտարկուեցան, և կարիքի չէ նախատեսել թէ իրենց ինչ վիճակ վերապահուած է:

Թրքական բոլոր թաւոյնները այս պահուստ փակուած են (նոյնմբեր, Բամազան) որպէս զի տեղի չունենան համաթափուներ, որոնք վտանգաւոր համարուած են: Պոլսի երկու թաւոյն կը մնան միայն, անոնք ալ եւրոպական, որոնց մուտքը թիւրքերուն խտիւրդարկուած է:

Խուզարկութիւնները մուկեցորէն առաջ կը տարուին: Ապաիւ-Համիտ ուսմը ու մահափորձ կը ցնորակոծի. ու խեղճ թիւրքերը այս պատճառաւ աւելի անգիտօրէն կը շարշարուին:

Հակառակ այս բոլոր զգուշաւորութեանց, կամ թէ՛ հաւանականութիւն, օսմանցի լուսաւորեալ գաղափարները քա-

ջատեղեակ կը մնան Ռուսիոյ բոլոր զէպերուն:

Քարէրաստիճան թիւրք մը որուն վերջերս հարցուցի, թէ իր հայրենակիցները ի՞նչու Ռուսաց օրինակին հետեւելու փորձը չէին ընէր. պատասխանեց, թէ այդ տեսակ ապստամբութիւն մը, եթէ արագաշարժ և ընդհանուր չըլլար, երկրին համար աղիտարեք հետեւանքներ կ'ունենար. վասն զի Ապաիւ Համիտ պիտի չվարանէր իր արքանեակներուն ձեռքով քանի մը Եւրոպացի ջարդել տալ, որպէս զի Եւրոպական միջամտութիւն մը առաջ բերէ, ի նպատակ իրեն և ի մնացած զինչ շահերուն: Միջամտութիւն մը եւ անոր ահեղ հետեւանքները առաջ չբերելու համար է որ, թիւրքերը, որաւայրդ անձնուրացութեան զգացմամբ մը, լաւագոյն կը համարին լուսթեան մէջ տառապելու, սպասելով իրենց փրկութեան օրուանը որ իրենց ահեղ տիրոջ աներևութացման օրը պիտի ըլլայ:

Եւ ոսկայն, ալ և ալ կողմեր խուլ յուզման մը նշանները կը ծանուցուին: Մեծ մղկիթներէն շատերուն մէջ յայտարարութիւններ փակցուած են, թիւրքերը սպառնալիքով ըմբոստացման հրաւիրող:

Ռ Ո Ւ Ս Ի Ա

Բեգրպուրկէն Թայպլին կը հաղորդեն, թէ քաղաքը չորս մասի բաժնուած է, իւրաքանչիւրը զինուորական հրամանատարի մը իշխանութեան ներքեւ. գրեթէ 60,000 զինուոր կայ: Կառավարութեան կացութիւնը մեծ անհանգստութիւն կը պատճառէ:

Ֆրանսոյի մամուլին հասած վերջին լուրերէն կ'իմացուի, թէ կայսրուհին կը պատրաստուի գալիք ներսովը մեկնիլ Բեգրպուրկէն: Ուղեւորութեան շուրջը ամենակատարեալ դադանադատութիւն կը տիրէ: Հաւանօրէն ծովու ճամբով պիտի կատարուի կայսրական զբոսանալը շարունակ չոգիի ներքեւ է:

Ռուս լուրերու նոյնքով, դերմանական դրահաւորներ Քրոնշտատի շուրջը կը գեղեցին, ի հարկին Զարբ փախցնելու համար:

Մոսկուա բոլորովին կզգիւնալ վիճակի մէջ է, թզվածատարական և հեռագրական գործադուլին պատճառաւ, և ահա հեռաձայնով հաղորդակցութիւններն ալ կը վերջանան Բեգրպուրկի և Մոսկուայի միջեւ: Զայնատար լծելերը շատ մը տեղումներ կարուած են: Բեգրպուրկի քաղաքապետութիւնը ամէն օր երէք հարիւր անցադիւր կուտայ զուրս գացողներուն համար:

Ա Ջ Գ Ա Յ Ի Ն

ԵԳԻՊՏՈՍԻ ԱՋԳԱՅԻՆ ԺՈՂՈՎՈՐ

Եգիպտոսի Երեսփոխանական Ժողովը, երեկշաբթի նիստ գումարեցաւ, և զբաղեցաւ գլխաւորապէս նորակառույց աղօլային վարժարանի շէնքի մասին խնդրով, որուն լուծմանը համար 12,000 ոսկիի պէտք կայ:

Ժողովը միաձայն հաւանութեամբ ընդունեալ վսեմ. Պողոս փաշայի առաջարկած յատակագիծը, և չէնդի կառուցմանը փութով ձեռնարկելու մասին որոշում տուաւ: Այնչափ պոլմանաւ որ երկուտասանեակ հաշար ոսկին կարենան հայթայթել:

ԻՆՔՆԱՐԳԱՐԱՅՈՒՄ

Պատրիարքարանի խաղարկութեանը առթիւ, Պոլսէն հաղորդուած էր, թէ Տ. Գեորգ Եպիսկոպոս Երէցեան և Տ. Ղեւոնդ Մաղստեան, արդ ամբաստանութիւնը ըրած էին, ըստ յայտարարութեան նոյն ինքն Պատրիարքին: Արդ Դահլիշ, այլ եկեղեցականներուն բարեկամ անձնաւորութիւն մը, մեզի կը հաղորդէ թէ, Պոլսէն ստացած տեղեկութեանցը համեմատ վերոյիշեալ եկեղեցականները բոլորովին անպարտ են այս գործին մէջ թէւեւ Պատրիարքը կրնայ խառն ժողովին մէջ անոնց ազգային պատիւը արատաւորող յայտարարութիւններ ըրած ըլլալ:

Ու այս առթիւ կը հարցուի թէ, ո՛ւր մնաց Երուսաղէմի հայուական ընտելութիւնը, որուն վերաբերեալ լուր մը չկայ տակաւին:

Տ. ԴԱՆԻԷԼ ՎԱՐԴԱՊԵՏ

ՎԻՐԱՍԻՐՈՒՄ

Կիրակի օրը Աղեքսանդրիա պատահած յուզումին զոհ մը եղաւ մեր հանրածանօթ Տ. Տանիէլ վարդապետը:

Ապո-Տարտար փողոցը ուր, կը գտնուի Հայոց եկեղեցին, Էն շատ տակնուվրայ մէկ վայրն էր: Տ. Դանիէլ վարդապետ, ժաման գալէն դուրս կ'ելլէր պողոտի մը համար, և ահա հաղիւ թէ քանի մը քայլ առաջ էր, փողոցէ մը տարաներու ախոյի մը երեւան եկաւ և սկսաւ բրնձանեայ եկեղեցակոնը նախատել: Ահապէս քար մը նետեցին խեղճ վարդապետին կոնակին, այնքան ուժգնութեամբ որ մարդը երեսին վրայ գետին պտակեցաւ: Խուժանը թափեցաւ գետին պտակած, գիմարիւն անկարող քրիստոնեայ եկեղեցականին վրայ և սկսաւ հորուածներ տեղալ: Բարեբաղդարար չէ վաշներ վրայ հասնելով Հայր Սուրբ ազատեցին խուժանին ճիւղանքէն:

Վէրքերը ծանր չին, բայց քանի մը օրուան դարմանի կարօտ է:

Սորված փորկի Ալլապէս ծանր հարուածներ կրած է յիզափոխական վարդապետը փոքր-չոք:

Մեր խորին ցաւակցութիւնները կը յայտնենք:

ԱՅԼ ԵՒ ԱՅԼԷ

Պոլսէն բարձրաստիճան եկեղեցական մը, Վեհ. Հայրապետին գրած էր, թէ կարելի չէ՝ ամուսնական որոշ օրէնք մը հաստատել, հիմք բռնելով Հայրապետական հին ու նոր վճիռները: Վեհ. Հայրապետը պատասխանեց թէ՛ «Հայրապետին համար օրէնքը իր խիղճն է: Բայց որովհետեւ Կ. Պոլսոյ Պատրիարքը պատ-

աւածարան մըն է, կրնայ, եթէ պէտքը զգայ, այնպիսի օրէնք մը բանաձեւել:

Տ. Օրմանեան Պատրիարքը շնորհակալութեան գիր մը իրկած է Եթովպիոյ Մեհեթիէ կայսեր խորհրդական Պ. Իկի, որ ստանձներ էր Ստիս-Եպապայի Թաղ. Խորհրդի նախագահութեան պաշտօնը, տեղին հոգեւոր հովուի բացակայութեանը միջոցին:

Պոլսոյ Ազգ. Հիւանդանոցի շէնքին վրայ կ'աւելցուի երրորդ թեւ մըն ալ, որուն ծախքը կը հոգան Կիւպլինեան եղբայրները ու Մամուլէք. Ունճեան:

Կալուածաց Լոգաբարձութիւնը որոշեց ծախել Պոյաճը գեղի մէկ գետինը, և տեղը գնել հաստիթեր կալուած մը:

Նոյնմբեր 16ին Պոլսի մեռեր է Սեպուհ Էֆ. Տէմիրճիպաշեան, անպամ փառքական ժողովի:

Պողոս փաշա Նուպար, 20 անգլ. ոսկի իրկած է Էտիրնէի հայ հրկիւղեալներուն:

Վանայ Երեմեան վարժարանը նիւթական խիստ անձուկ վիճակի մը մէջ կը գտնուի եղեր:

Պատրիարքը օրհնութեան կոնդակ մը խրկեք է Միխայիլ Մարտիրոս Էֆէնտի Սալմասեանին, որ տեղին հայոց եկեղեցին հիմէն վերաշինեք է:

Մուշէն Պատրիարքարան գրած են, թէ արժանաւոր առաջնորդի մը պէտք կայ:

ԴՊՐՈՑԱԿԱՆ ՇԵՆՔ

Կ. Պոլսոյ Դում-Դարու թաղին Մայր վարժարանը, ինչպէս հաղորդուեցաւ, ամբողջովին պիտի վերաշինեն Տիարք Էգնեան և Թաւաճեան: Այս պատահութեամբ, Մայիսի մէջ հրատարակուած շարք մը յօդուածներէ, զորս գրած է Տեառ Թահաթեան, կը քաղենք հետեւեալները, որոնք կրնան օգտակար ըլլալ դպրոցական շէնքի խնդիրներով զբաղողներուն, մասնաւորապէս պահուստ փահէրէ:

Եւ ընդհանրապէս ժողովուրդն ալ պէտք է հետաքրքրուի այդ հարցով, վասն զի խնդիրը իր զաւակներուն կեանքին վրայ է:

«Ապագայ Մայր վարժարանը պէտք է ունենայ ընդարձակ սրահ մը կիսաբաւարար կաձեւ ու ամփոփաւոր խաւաններով, որպէս զի իւրաքանչիւր աշակերտի դիմքն ու տեսութիւնը միեւնոյնը ըլլայ սեւ տախտակին, փորձի սեղանին և կամ դասատուին դրած տեղոյն նկատմամբ: Այս սրահը պիտի ծառայէ իրադիտական փորձերու, զծագրութեան ու երաժշտութեան դասերու, բարոյական ու առողջապահական ընդհանուր դասախօսութիւններու, զպարտական հանգստեան ևայլն: Եւ որովհետեւ մեկտեղ տեղեկութիւն մը կուսնան, կարեւոր է որ այս սրահը կարելի եղածին չափ անշատուած ըլլայ շէնքին միւս մասերէն, որպէս զի անկէ թոյլատրուող չգայ խանդարել դասարաններու լուսթիւնը կամ վարժարանին կարգապահութիւնը:

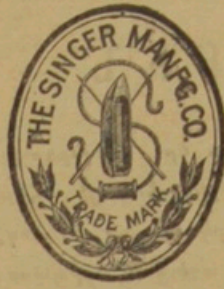
ՄԻՆԿՆԻ ԸՆԿԵՐՈՒԹՅՈՒՆ

Էդգորնատեղի Պրիսթլի հոթելի դիմաց, մասնաճիւղ Նոր Պարտի դիմաց

Գ. Ա. Հ. Բ. Է.

ՄՈՒՍԲԻ

Բարիկի 1901 թ. Յուլիանոսի տարին մէջ Ս.Ս.Տ.Ն. Մ.Ր.Ա.Ա.Ա.-Աշխարհի ամենէն Մ.Ե.Մ. վարձատրութիւնը փախաբողաց ձրի կը զրկուի մեր Յուլիանոսի ամեն շնորհը

Իւրաքանչիւր ՄԻՆԿԸՐ մեքենա վրայալի վրէժ-տակ այս վաճառանիշը (marque)
ՔԱՆԱ ՄԻՆԿՈՆ մեքենաներ սպասած
Միտքադարձի ձրի դասեր և մեքենաներու
ձրի նորոգութիւն դնողներու տան մէջ՝ վճար-
ման գիրքով խնայելով ՄիՆԿԸՐ կարի մեքենան և
ըլ աշխարհի լաւագոյններն են: (29)

S. STEIN
ՍԵՏ ԳՈՐԾԱՐԱՆ
Ս. ՇԹԵՅՆ
ՀԹԹԹԹԹԹ Ն. Բ. ԽՏԻՎԻՆ
ԱՌԱՊԱ ԵՆ ԽԱՏՐԱ, ԷԶՊԵԻԻԷ
Կիներու, Այրերու և Տղաներու
ՀԱԳՈՒՍՏՆԵՐ
Գիները Չափաւոր են:
ԱՆՐԱՅԻՆ ՆՈՐԱԶՆԻՈՒԹԻՒՆ
Էդգորնատեղի վերամարք (ասանտէօր)
ապրանքները բնակարան կը զրկուին:

ՀԵՌԱԳԻՐ
ՌՈՒՍԻԱ ՅԵՂԱԳՈՒ

Վարչաւա, 11 Դեկտեմբեր
Պ. Վիլիսթ, Բարձրագոյն օր ա-
շխարհաներուն հետ համաձայնու-
թեան մը յանգիլ անհնարին է, յե-
տադիմականներուն կողմը անցաւ
բոլորովին:

Լոնտոն, 11 Դեկտեմբեր
Տեղի թերթերէն կը տեղեկանայ,
թէ Մանչեսթրի պիւտաւոր բանակը
ապստամբած է, և խուճխուղներուն
միանալով, այրած է երկաթուղիին
կայարանը ու ցորենի և ալիւրի մը-
թերանոցները: Անմեղ շատ մը մար-
դիկ ջարդուեցան, հաւատարիմ մը-
նացող զօրախումբերն ու ապստամբ-
ները կատաղի կռուի բռնուած են:

Վարչաւա, 11 Դեկտեմբեր
Հարկերի չափ զինուոր յեղա-
փոխական ցուցի մը զուլը անցած
էին: Վաշտ մը ուղեց ճամբան ա-
նոնց տոջե կտրել և հրամանատու
սպայն, կրակ ընել հրամայեց: Վաշ-
տը մերժեց հնազանդիլ և սպան ձը-
գեց փախաւ: Կ'ըսուի թէ բազմին
բոլոր զօրքը ապստամբած է:

Բեդֆորդ, 11 Դեկտեմբեր
Քօզաքներուն ուղուած կայսե-
րական յայտարարութեան մը մէջ,
Չարը չեմապէս չնորհակալութիւն
կը յայտնէ բոլոր Քօզաքներուն, որ
անխնայ և հաւատարիմ ծառայու-
թիւններ մատուցին, բարեկարգու-
թիւնը ամբողջ կայսրութեան մէջ
պահելու համար:

Քուլքի բերդին հրամանատարը
պաշարման վիճակ հրատարակեց,
որպէս զի յեղափոխական տարած-
ման համապիտումը արգիլէ:

Աթէնք, 11 Դեկտեմբեր
Թէօփօփիսի կուսակցութեան
պատկանող Պ. Պոֆֆէտէս, Երես-
փոխանական ժողովին նախագահ
ընտրուեցաւ, ընդդէմ նախարարա-
կան Պ. Բոմարի Նախարարութիւնը
հրաժարականը պիտի տայ:

ՏԲԹ. ՕՎԱՍԻԱ
Որ իր ուսումը և փորձառու-
թիւնը ստացած է Բարիկի առաջ-
նակարգ հիւանդանոցներուն մէջ և
որ երեք տարուան միջոցին Փահրէի
մէջ բազմաթիւ յաճախորդներ շա-
հած է՝ շատ կարճ ժամանակի մը
մէջ կը դարձանէ նոր սկսած կամ
հինցած հոստիները, շիճախուր (կուլ-
միլիթեր), միզանցքի կծկումները,
փամփոշաւոր (սիսթիլ) և ծննդա-
կան և միզային զործարաններու
հիւանդութեանց հետեւանքները: Կը
դարձանէ նաև սիֆիլիզը և մորթային
հիւանդութիւնները:
Հիւանդ կ'ընդունին ամեն օր ժա-
մը 9-12 կէս օր: 3-6 կէս
օրէ վերջը, իր բնակարանը Մէհմետ
Ալի փողոց, Ամերիկեան դրամաճա-
ռանոցին վրան:

“ԲՈՒՌՆԷ ԵՐՈՐԲԵՆ”
LE COURRIER EUROPEEN
Hebdomadaire international
Rédaction et Administration;
280 boulevard Raspail, Paris.

Comité de direction: Bjørnstjerne
Bjørnson, Jacques Novicow, Nicolas
Salmeron, Gabriel Seailles, Charles
Seignobos, Giuseppe Sergi.

Redacteur en chef, Louis Dumur.
Secretaires
Arne Hammer et Charles Chanvin
Administrateur, R. Pierre

Իր վարչական մասնաժողովի ան-
դամներէն զատ աշխատակից ունի
Թօյսթոյ, Լուսթօ, Ֆօն Պար, Ֆը-
րետերի, Բաթ, Լըրուա-Պօլէօ,
Պառն Սույէմացու, Միլիթերին, Բօլ
Աման ևն. ևն.

Ամեն երկրի մասին կը հաղորդէ
տեղեկութիւններ: Միջազգային քա-
ղաքական շարժումին հետեւիլ փափա-
քող ամեն անձի համար անհրաժեշտ
արաթաթեթի մըն է:

Բաժանորդագին
Ֆրանսա՝ տարեկան 12 ֆր.
Ռօբիլ երկիրներ » 15 -
վեց ամիս՝ 8 ֆր. չորս ամիս՝ 4 ֆր.

ՄԻ ԶԱՇԷՐ !!!
Բայց միայն Կ. ՊՈԼՍՈՅ ճաշա-
անը, Շարա-Ապալի-Ազիլ, Եզիլ-
տական թատրոնին դիմացը, ուր պի-
տի գտնէք Արեւելեան ճաշակով եփ-
ւած համեղ կերակուրներ, լաւ սպա-
սարկութիւն մը, կատարեալ մաքրու-
թիւն, և շափաւոր գիններ:
Փորձեցէք և զո՛հ պիտի մնաք:
Ճաշարանի անօրէնութիւնը բը-
նակարաններու մէջ ճաշկերպելի պատ-
րաստութիւններ կը ստանձնէ լաւա-
գոյն պայմաններով:

ԼԱ ՆԻՒ-ԵՈՐԻԲ
LA NEW-YORK

ԱՄԵՆԱՀԻՆ ԵՒ ԱՄԵՆԱԿԱՐԵՒՈՐ
ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ԿԵՂԵՔԻ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԸ
Չուս փոխադարձ, հիմնաւ 1815ին

Կը դործէ 82 կառավարութեանց հսկողութեան ներքեւ:
1903 Յունիսար 1ին երաշխաւորեալ գումարն է Ֆրանք 1,827,000,000
ԼԱ ՆԻՒ-ԵՈՐԻԲ 812,711 ազատագրեալ ունի որ կը կազմեն Ընկե-
րութիւնը որոնց կը պատկանի բոլոր շահերն 1903ին ազատագրելոց
վճարուած շահարձմաններու գումարը Ֆրանք 27,670,882:

ԼԱ ՆԻՒ-ԵՈՐԻԲ արեւելեական բոխը մինչև հիմա սերիշ որ և
է Ընկերութեան մը յանձնուած բոլորներէն աւելի անկաշկանդ
և շահաւոր պայմանագրութիւնն է, յանձնուած օրէն սկսեալ
անվիճելի է, Ըլայ զբաղման, ճամբորդութեան, մահուան տեսակ-
ներուն և պատճառին, անձնասպանութեան և մինչև իսկ պա-
տերազմի տեսն: Տիեզերական բը կ'երաշխաւորէ փոխառութիւն-
ներ երեք տարի ապահովագրին վճարելէ յետոյ առանց յետագոյ
ապահովագրին հաշուի մտնելու, այս փոխառութեանց գումարները
զատ զատ նշանակուած են բոլորին մէջ, 30 օր պայմանաժամ
Իւրաքանչիւր վճարման համար առանց տուօսի, վճարումները զադ-
րեցնելէ մինչև 5 տարի վերադառն նշանակելու առանձնաշնորհով, յե-
տամեայ ապահովագրները 5 առ 100 տոկոսով հանդերձ վճա-
րելով, մէկ տարեկան ընելէ յետոյ իրաւունց կորուստ կայ: Ապահ-
վագրութեան երկարաձգումը, բոլորին մէջ նշանակուած ժամանակա-
միջոցի մը համար, այն պէս որ այդ ժամանակամիջոցին մէջ եթէ մահ
պատահի, ապահովագրեալ գումարը կը հասուցուի ամբողջութեամբ
առանց հաշուի առնելու անվճար մ'նացած ապահովագրները:

ԼԱ ՆԻՒ-ԵՈՐԻԲ 4 առ 100 տոկոսաբեր պայման ալ ունի, որ աշխարհի
մէջ ցարգ գտնուած պայմաններէն ամենէն աւելի նպաստաւորն է:
Աւելի մանրամասնութեանց համար գրիմել «Լուսարեր» ի խմբագրատունը

ՏՕՔԹ. Ի. ՏԵՄԻՐՃԵԱՆ
ԱՍԱՄՆԱԲՈՅԺ
ԵԱՐԱ ՔԱՄԵԼ, ԹԻԻ Տ. ԵԵԲԵՐՏՍ ՀՕԹԵԼԻ ԴԻՄԱՅԸ

Կը դարձանէ տիպայի և լինտերու ամեն տեսակ հիւանդութիւններ
եղբորական և ուրիշ միջոցներով, ըստ նորագոյն և կատարելագործեա
գրութեանց:

Կը պատրաստէ ոսկիէ տիպաներ և կ'սրվալներ (travaux aux ponts
et couronnes) որոնք առանց արհեստական քիմքի և առանց ամրացու-
ցիլ թելի (crochet) կ'ապահովեն արհեստական տիպաներու տոկունու-
թիւնը և տեսականութիւնը:

Նոյնպէս՝ կը պատրաստէ քառուէ լինտերով տիպաներ, և առանց
ցաւի կը քաշէ վնասուած տիպաները, լինտերու կամ ընդհանուր շիդե-
րու վայրկենական թմբութեամբ:

Յաճախորդներ կ'ընդունին ամեն օր, առտուան ժամը 9էն—իրիկուան 6

ՊԱՍԱՆԻ
Chigwell, London.
Պատկերադարգ ամսագիր թիւ
Իւրաքանչիւր թիւի մէջ 10-12
պատկերներ կը գտնուին, տղոց հա-
մար խիստ հետաքրքրական:
Գին երկուք ու կէս Շիլլին, կէս Շիլլին:
Երկուքն ալ կ'ընան ստացուիլ «Լուսարեր» ի խմբագրատունէն:

ՊԱՍՄՈՒԹԻՒՆ
ԱՐԵՒԵԼԵԱՆ ԽՆԴՐՈՅ ԵՒ
ԱՌԱՋՆՈՐԴ ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՀԱՐՑԻ
2 Հատոր, 676 էջեր բազկաց և ա
Գրիմել Prof. G. Thoumaian
Chigwell, Essex.
Գին փոստի ծախքով երեք ու
կէս Շիլլին: